

Retseptikeskusesse esitatavate andmete koosseis

1. Retsepti väljakirjutamise õigust omava isiku poolt retseptikeskusesse retsepti väljakirjutamise kohta esitatavad andmed:
 - 1.1. Andmed retsepti kohta:
 - 1.1.1. liik;
 - 1.1.2. väljakirjutamise kuupäev;
 - 1.1.3. kehtivuse aeg;
 - 1.1.4. kordsus;
 - 1.1.5. ravimi väljaostmiseks patsiendi poolt antava volituse liik.
 - 1.2. Andmed tervishoiuteenuse osutaja kohta:
 - 1.2.1. äriregistri või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri kood;
 - 1.2.2. tervishoiutöötaja registreerimiskood;
 - 1.2.3. tervishoiutöötaja eriala;
 - 1.2.4. tervishoiutöötaja telefoninumber;
 - 1.2.5. tervishoiutöötaja e-posti aadress.
 - 1.3. Andmed patsiendi kohta:
 - 1.3.1. Eesti isikukood või selle puudumise korral muu isikut identifitseeriv kood;
 - 1.3.2. ees- ja perekonnanimi (Eesti isikukoodi puudumise või Tervisekassa kindlustuskaitse kehtetuse korral);
 - 1.3.3. elukohariik;
 - 1.3.4. sugu (Eesti isikukoodi puudumise korral);
 - 1.3.5. sünniaeg (Eesti isikukoodi puudumise korral);
 - 1.3.6. teises Euroopa Liidu liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Šveitsis kindlustuskaitset tõendava dokumendi andmed:
 - 1.3.6.1. dokumendi liik;
 - 1.3.6.2. Euroopa ravikindlustuskaardi number;
 - 1.3.6.3. Euroopa ravikindlustuskaardi, Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi väljastanud riik;
 - 1.3.6.4. Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi väljastamise kuupäev;
 - 1.3.6.5. Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi kehtivuse alguse kuupäev;
 - 1.3.6.6. Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi kehtivuse lõppemise kuupäev;
 - 1.3.6.7. Euroopa ravikindlustuskaardi, asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi väljastanud asutus.
 - 1.4. Andmed ravimi ja selle kasutamise kohta:
 - 1.4.1. diagnoos;
 - 1.4.2. toimeaine (toimeaine kohta väljakirjutatud retsepti korral):
 - 1.4.2.1. toimeaine;
 - 1.4.2.2. toimeaine sisaldus;
 - 1.4.3. ravimpreparaat (ravimpreparaadi kohta väljakirjutatud retsepti korral):
 - 1.4.3.1. ravimi nimetus;
 - 1.4.3.2. asendamise keelamise põhjus;
 - 1.4.4. ravimvorm;
 - 1.4.5. ravimi koguhulk;
 - 1.4.6. ravimi koguhulga ühik;
 - 1.4.7. ekstemporaalselt valmistatava ravimi, välja arvatud standardiseeritud ekstemporaalse ravimi täielik koostis, koostisainete sisaldus, ravimi koguhulk;

1.4.8. ravimi kasutamise juhend:

1.4.8.1. ühekordne annus;

1.4.8.2. ühekordse annuse ühik;

1.4.8.3. annustamiskordade arv;

1.4.8.4. annustamise ajaühik;

1.4.8.5. kasutamine vajaduse korral;

1.4.8.6. kasutamise kestus;

1.4.8.7. muutmise põhjus, kui ravimi kasutamise juhendit muudetakse;

1.4.8.8. muutmise põhjus, kui ravimi kasutamine lõpetatakse;

1.4.8.9. tervishoiutöötaja täiendavad selgitused ravimi kasutamise kohta.

1.4.9. ravimi soodustuse protsent, võttes arvesse ravikindlustuse seaduse § 43 lõike 1 alusel kehtestatud määruse lisas sätestatud Tervisekassa ravimite loetelu tabeli märkuste veergu kantud tingimust;

1.4.10. märke ravimi koostoitmete infoga tutvumise kohta;

1.4.11. müügiloata ravimi kasutamise meditsiiniline põhjendus.

2. Retsepti alusel ravimi väljastanud või retsepti broneerinud isiku poolt retseptikeskusesse ravimi väljastamise või retsepti broneerimise kohta esitatavad andmed:

2.1. Andmed retsepti kohta: number (paberil välja kirjutatud retsepti korral).

2.2. Andmed apteegiteenuse osutaja kohta:

2.2.1. tegutsemiskoha aadress;

2.2.2. farmatseudi või proviisori registreerimiskood.

2.3. Andmed patsiendi kohta: Eesti isikukood või selle puudumise korral muu isikut identifitseeriv kood.

2.4. Andmed ravimi ja selle väljastamise kohta:

2.4.1. ravimpreparaat;

2.4.2. pakendite arv;

2.4.3. ravimi hind kokku;

2.4.4. Tervisekassa poolt tasutav summa;

2.4.5. soodustuse protsent (paberil välja kirjutatud retsepti korral);

2.4.6. selgitused soodsaima ravimpreparaadi väljastamata jätmise põhjuse või retsepti andmete muutmise kohta;

2.4.7. väljastamise kuupäev;

2.4.8. ostja Eesti isikukood või selle puudumise korral muu isikut identifitseeriv kood.

2.5. Andmed Euroopa ravikindlustuskaardi või selle asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse väljastatud kehtiva vormikohase tõendi kohta (tervishoiuteenuse osutaja poolt paberil välja kirjutatud retseptile lisatud dokumendi koopia korral):

2.5.1. dokumendi liik;

2.5.2. Euroopa ravikindlustuskaardi number;

2.5.3. Euroopa ravikindlustuskaardi, Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi väljastanud riik;

2.5.4. Euroopa ravikindlustuskaardi, Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi väljastamise kuupäev;

2.5.5. Euroopa ravikindlustuskaardi, Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi kehtivuse alguse kuupäev;

2.5.6. Euroopa ravikindlustuskaardi, Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi kehtivuse lõppemise kuupäev;

2.5.7. Euroopa ravikindlustuskaardi, Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi väljastanud asutus.

2.6. Andmed retsepti broneerimise kohta:

2.6.1. apteegiteenuse osutaja tegutsemiskoha aadress;

2.6.2. farmatseudi või proviisori registreerimiskood;

2.6.3. ostja Eesti isikukood või selle puudumise korral muu isikut identifitseeriv kood.

3. Meditsiiniseadme kaardi väljakirjutamise õigust omava isiku poolt retseptikeskusesse

meditsiiniseadme väljakirjutamise kohta esitatavad andmed:

3.1. Andmed meditsiiniseadme kaardi kohta:

3.1.1. liik;

3.1.2. väljakirjutamise kuupäev;

3.1.3. meditsiiniseadme väljaostmiseks patsiendi poolt antava volituse liik.

3.2. Andmed tervishoiuteenuse osutaja kohta:

3.2.1. tervishoiuteenuse osutaja äriregistri või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri kood;

3.2.2. tervishoiutöötaja registreerimiskood;

3.2.3. tervishoiutöötaja eriala;

3.2.4. tervishoiutöötaja telefoninumber;

3.2.5. tervishoiutöötaja e-posti aadress.

3.3. Andmed patsiendi kohta:

3.3.1. Eesti isikukood või selle puudumise korral muu isikut identifitseeriv kood;

3.3.2. ees- ja perekonnanimi (Eesti isikukoodi puudumise või Tervisekassa kindlustuskaitse kehtetuse korral);

3.3.3. elukohariik;

3.3.4. sugu (Eesti isikukoodi puudumise korral);

3.3.5. sünniaeg (Eesti isikukoodi puudumise korral);

3.3.6. dokument, mis tõendab kindlustuskaitset teises Euroopa Liidu liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Šveitsis:

3.3.6.1. dokumendi liik;

3.3.6.2. Euroopa ravikindlustuskaardi number;

3.3.6.3. Euroopa ravikindlustuskaardi, Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi väljastanud riik;

3.3.6.4. Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi väljastamise kuupäev;

3.3.6.5. Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi kehtivuse alguse kuupäev;

3.3.6.6. Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi kehtivuse lõppemise kuupäev;

3.3.6.7. Euroopa ravikindlustuskaardi, asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi väljastanud asutus.

3.4. Andmed meditsiiniseadme rühma kohta:

3.4.1. meditsiiniseadme rühm;

3.4.2. soodustuse protsent;

3.4.2.1. meditsiiniseadme hüvitamise tingimus;

3.4.3. lubatud kogus tükkides perioodi kohta;

3.4.4. lubatud koguse väljaostmise perioodi alguse kuupäev;

3.4.5. lubatud koguse väljaostmise perioodi lõppemise kuupäev;

3.4.6. täiendavad selgitused meditsiiniseadme ja selle kasutamise kohta.

4. Meditsiiniseadme kaardi alusel meditsiiniseadme väljastanud isiku poolt retseptikeskusesse meditsiiniseadme väljastamise kohta esitatavad andmed:

4.1. Andmed apteegiteenuse osutaja või meditsiiniseadme väljastanud muu juriidilise isiku kohta:

4.1.1. tegutsemiskoht;

4.1.2. farmatseudi või proviisori registreerimiskood või meditsiiniseadme väljastanud muu isiku asjakohase tõendi number.

4.2. Andmed patsiendi kohta: Eesti isikukood või selle puudumise korral muu isikut identifitseeriv kood.

4.3. Andmed meditsiiniseadme ja meditsiiniseadme väljastamise kohta:

4.3.1. meditsiiniseadme nimetus, vajaduse korral täpsustav teave seadme kohta;

4.3.2. kogus;

4.3.3. hind;

- 4.3.4. Tervisekassa poolt tasutav summa;
- 4.3.5. soodustuse protsent;
- 4.3.6. väljastamise kuupäev;
- 4.3.7. ostja Eesti isikukood või selle puudumise korral muu isikut identifitseeriv kood.

5. Tervishoiukorralduse infosüsteemi vastutava töötaja poolt retseptikeskusesse retsepti või meditsiiniseadme kaardi väljakirjutamise õigust omava isiku kohta esitatavad andmed:

- 5.1. Tervishoiutöötaja eluloolised andmed:
 - 5.1.1. ees- ja perekonnanimi;
 - 5.1.2. isikukood, selle puudumise korral sünniaeg.
- 5.2. Tervishoiutöötaja kvalifikatsiooni tõendavad andmed:
 - 5.2.1. eriala;
 - 5.2.2. kutse nimetus;
 - 5.2.3. kvalifikatsiooni tõendava dokumendi väljaandmise aeg.
- 5.3. Tervishoiutöötaja registreerimisandmed:
 - 5.3.1. registreerimiskood;
 - 5.3.2. Terviseameti otsuse kuupäev tervishoiutöötaja registreerimise kohta.

6. Tervishoiukorralduse infosüsteemi vastutava töötaja poolt retseptikeskusesse retsepti või meditsiiniseadme kaardi väljakirjutamise õigust omava isiku töökohaks oleva tervishoiuteenuse osutaja kohta esitatavad andmed:

- 6.1. Tegevusloa omaja kontaktandmed:
 - 6.1.1. äriregistri või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri kood;
 - 6.1.2. tegevuskoht või füüsilisest isikust ettevõtja elukoht.
- 6.2. Tegevusloa andmed:
 - 6.2.1. tegevusloa number;
 - 6.2.2. Terviseameti otsuse kuupäev tegevusloa väljastamise kohta;
 - 6.2.3. tegevusloa kehtivuse lõppemise kuupäev.

7. Tervisekassa andmekogu vastutava töötaja poolt retseptikeskusesse Tervisekassa kehtiva kindlustuskaitsega patsiendi kohta esitatavad andmed:

- 7.1. Eesti isikukood;
- 7.2. ees- ja perekonnanimi;
- 7.3. sugu;
- 7.4. sünniaeg;
- 7.5. Tervisekassa kindlustuskaitse kehtivus;
- 7.6. riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel töövõimetuspensioni saamise õigus ja töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osaline või puuduv töövõime;
- 7.7. riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel vanaduspensioni saamise õigus;
- 7.8. teise Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või Šveitsi kindlustuskaitse kehtivus.

8. Ravimiameti tegevuslubade registri vastutava töötaja poolt retseptikeskusesse apteegiteenuse osutaja tegevusloa kohta esitatavad andmed:

- 8.1. tegevusloa number;
- 8.2. tegevusloa andmise kuupäev;
- 8.3. tegevusloa kehtivuse lõppemise kuupäev;
- 8.4. tegevusloa omaja äriregistrikood või riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris registreerimise number;
- 8.5. tegevusloa omaja nimi (füüsilisest isikust ettevõtja puhul ärinimi), üldapteegi puhul ka apteegi nimi;
- 8.6. tegutsemiskoht, apteegiteenuse tegevusloa omaja puhul ka haruapteekide aadressid.

9. Tervishoiukorralduse infosüsteemi vastutava töötaja poolt retseptikeskusesse proviisori ja farmatseudi kohta esitatavad andmed:

9.1. proviisori või farmatseudi isikukood;

9.2. proviisori või farmatseudi töökohaks oleva apteegiteenuse osutaja äriregistrikood või riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris registreerimise number.

10. Ravimiregistri vastutava töötaja poolt retseptikeskusesse esitatavad andmed:

10.1. Ravimpreparaadi andmed:

10.1.1. ravimi nimetus;

10.1.2. toimeaine ja vastav ATC kood;

10.1.3. ravimvorm;

10.1.4. toimeaine sisaldus üksikannuse, mahu või massi ühiku kohta (ravimi tugevus); 10.1.5. kogus pakendis;

10.1.6. müügiloo kehtivusaja algus (kuupäev, kuu, aasta) ja lõpp (kuupäev, kuu, aasta) või märged, et tegemist on tähtajatu müügilooaga;

10.1.7. müügiloo number;

10.1.8. toimeaine kuuluvus narkootiliste või psühhotroopsete ainete hulka;

10.1.9. märged ravimi kohta, mida ei ole lubatud väljastada apteegist retsepti alusel;

10.1.10. märged ravimi kohta, mille väljastamisel kehtivad koguselised piirangud, ja koguselise piirangu suurus;

10.1.11. märged ravimi kohta, mille väljastamiseks ei ole lubatud kirjutada korduvretsepti;

10.1.12. ravimi kuuluvus käsimüügi- või retseptiravimite hulka, sealhulgas kuuluvus piiratud kasutusega retseptiravimite alamkategoriasse.

10.2. Eritoidu ja toidulisandi andmed, mille eest tasu maksmise kohustuse võtab üle Tervisekassa:

10.2.1. eritoidu või toidulisandi nimetus;

10.2.2. koostis;

10.2.3. vorm (pulber, lahus vms);

10.2.4. kogus pakendis;

10.2.5. tootja.

10.3. Soodustuse andmed:

10.3.1. soodustuse protsent (soodustuse protsendi piirangute korral):

10.3.1.1. diagnoos;

10.3.1.2. vanus;

10.3.1.3. meditsiiniline näidustus;

10.3.2. väljakirjutamise piirangud (väljakirjutamise piirangute korral):

10.3.2.1. ravimi väljakirjutamise õigus või ravimi esmase väljakirjutamise õigus;

10.3.2.2. tervishoiutöötaja eriala;

10.3.3. piirhind või hinnakokkuleppe hind.

11. Tervisekassa poolt ravikindlustuse seaduse § 41 lõike 8 alusel ravimi müügi korral tasu maksmise kohustuse ülevõtmisel ja retsepti broneerimisel retseptikeskusesse esitatavad andmed:

11.1. Ravikindlustuse seaduse § 41 lõike 8 alusel ravimi müügi korral tasu maksmise kohustuse ülevõtmisega seotud andmed:

11.1.1. ravim;

11.1.2. tasu maksmise kohustuse ülevõtmise otsuse kuupäev;

11.1.3. tasu maksmise kohustuse ülevõtmise lõppemise kuupäev;

11.1.4. isikukood;

11.1.5. soodustuse protsent;

11.1.6. maksimaalne hüvitise ulatus;

11.1.7. soodusalus;

11.1.8. soodustusega väljakirjutamise piirangud, sealhulgas meditsiiniline näidustus, ravimi väljakirjutamise või esmase väljakirjutamise õigus ja arsti eriala vastavalt FET klassifikatsioonile.

11.2. Retsepti broneerimisega seotud andmed:

11.2.1. apteegiteenuse osutaja tegutsemiskoha aadress;

11.2.2. farmatseudi või proviisori registreerimiskood;

11.2.3. ostja Eesti isikukood või selle puudumise korral muu isikut identifitseeriv kood.

12. Ravimiameti poolt müügiiloata ravimi kasutamise kohta retseptikeskusesse esitatavad andmed:

- 12.1. otsus müügiiloata ravimi kasutamise taotluse kohta;
- 12.2. otsuse number;
- 12.3. otsuse kuupäev;
- 12.4. otsuse põhjendus.

13. Meditsiiniseadmete ja abivahendite andmekogu vastutava töötaja poolt retseptikeskusesse esitatavad andmed:

- 13.1. seadme nimetus, vajaduse korral täpsustav teave seadme kohta;
- 13.2. kogus pakendis;
- 13.3. pakendis oleva koguse ühik;
- 13.4. hinnakokkuleppes sätestatud jaemüügi hind;
- 13.5. pakendi kood;
- 13.6. rühma kood;
- 13.7. rühma nimetus;
- 13.8. hüvitamise tingimuse kood;
- 13.9. hüvitamise tingimuse nimetus;
- 13.10. lubatud kogus (limiitkogus) tükides perioodi kohta;
- 13.11. limiitkoguse hüvitamise perioodi pikkus kuudes;
- 13.12. limiitkoguse perioodi kordsus;
- 13.13. kindlustatud isiku vanus alates;
- 13.14. kindlustatud isiku vanus kuni;
- 13.15. soodustuse protsent;
- 13.16. hüvitamise taotluse menetlemise staatus;
- 13.17. pakendi piirhinna rühma kood;
- 13.18. pakendi piirhinna rühma nimetus;
- 13.19. piirhinna kood;
- 13.20. pakendi piirhind.

14. Tervise infosüsteemi poolt retseptikeskusesse ravimiskeemi kohta esitatavad andmed:

- 14.1. Andmed retsepti kohta:
 - 14.1.1. retsepti liik;
 - 14.1.2. väljakirjutamise kuupäev;
 - 14.1.3. retsepti kehtivuse aeg;
 - 14.1.4. kehtivuse algus;
 - 14.1.5. kehtivuse lõpp;
 - 14.1.6. retsepti kordsus;
 - 14.1.7. ravimi väljaostmiseks patsiendi poolt antava volituse liik.
- 14.1. Ravimiskeemi koostaja andmed:
 - 14.1.1. tervishoiutöötaja ees- ja perekonnanimi;
 - 14.1.2. tervishoiutöötaja registreerimiskood;
 - 14.1.3. tervishoiutöötaja eriala;
 - 14.1.4. tervishoiuasutuse nimi;
 - 14.1.5. tervishoiuasutuse äriregistri kood;
 - 14.1.6. tervishoiuasutuse kontaktandmed.
- 14.2. Andmed patsiendi kohta:
 - 14.2.1. Eesti isikukood või selle puudumise korral muu isikut identifitseeriv kood;
 - 14.2.2. ees- ja perekonnanimi (Eesti isikukoodi puudumise või Tervisekassa kindlustuskaitse kehtetuse korral);
 - 14.2.3. elukohariik;
 - 14.2.4. sugu (Eesti isikukoodi puudumise korral);
 - 14.2.5. sünniaeg (Eesti isikukoodi puudumise korral);
 - 14.2.6. dokument, mis tõendab kindlustuskaitset teises Euroopa Liidu liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Šveitsis;

- 14.2.6.1. dokumendi liik;
- 14.2.6.2. Euroopa ravikindlustuskaardi number;
- 14.2.6.3. Euroopa ravikindlustuskaardi, Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi väljastanud riik;
- 14.2.6.4. Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi väljastamise kuupäev;
- 14.2.6.5. Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi kehtivuse alguse kuupäev;
- 14.2.6.6. Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi kehtivuse lõppemise kuupäev;
- 14.2.6.7. Euroopa ravikindlustuskaardi, asendussertifikaadi või kindlustajariigi pädeva asutuse vormikohase tõendi väljastanud asutus.
- 14.3. Ravimiskeemi lisatud ravimi üldandmed:
 - 14.3.1. ravimi määramise aluseks olev diagnoos;
 - 14.3.2. ATC kood ja nimetus;
 - 14.3.3. Toimeaine:
 - 14.3.3.1. toimeaine kood ja nimetus;
 - 14.3.3.2. toimeaine sisaldus;
 - 14.3.3.3. toimeaine mahu sisaldus (koguhulk).
 - 14.3.4. Ravimpreparaat:
 - 14.3.4.1. ravimpreparaadi nimetus;
 - 14.3.4.2. asendamise keelamise põhjus;
 - 14.3.5. ravimvorm;
 - 14.3.6. ravimi koguhulk;
 - 14.3.7. ekstemporaalselt valmistatava ravimi, välja arvatud standardiseeritud ekstemporaalse ravimi koostisained, nende sisaldus ja ravimi koguhulk.
 - 14.3.8. Ravimi kasutamise juhend:
 - 14.3.8.1. manustamisviis;
 - 14.3.8.2. ühekordne annus;
 - 14.3.8.3. annustamiskordade arv;
 - 14.3.8.4. manustamise aeg;
 - 14.3.8.5. annustamisskeemi periood;
 - 14.3.8.6. ravikuuri tüüp;
 - 14.3.8.7. ravikuuri pikkus;
 - 14.3.8.8. muutmise põhjus, kui ravimi kasutamise juhendit muudetakse;
 - 14.3.8.9. muutmise põhjus, kui ravimi kasutamine lõpetatakse;
 - 14.3.8.10. tervishoiutöötaja täiendavad selgitused;
 - 14.3.8.11. ravimiskeemi teenuse sisesed kommentaarid;
 - 14.3.9. märge otsusetugede infoga tutvumise kohta;
 - 14.3.10. müügiiloata ravimi kasutamise põhjendus.